

ἐπεικῆς, ἥττον ψυχρά καὶ τὸ κύμα ἥττον τετραγ-
μένον!

— Τρέμεις σύ, εἶπεν ἡ κ. Καπέλ.

— Τὸ κρύο. . .

— Κ' ἐγὼ νομίζω ὅτι προέρχεται ἐκ τοῦ ψύχους
διότι δὲν πιστεύω νὰ εἶσαι ἀσθενής, δὲν ἔχει οὕτως;

— Ὁχι βεβαίως καθόλου, σὺς τὸ βεβαίω.

— Τί ἀσχρημῆ ἡμέρα.

— Πολὺ πληκτικῇ.

Μετὰ μεγίστης δυσχερείας εὗρισκε λέξεις ὅπως ἀ-
παντᾷ, ἐκίνει τὴν κεφαλὴν μηχανικῶς ἀκολουθοῦσα
τὰς σκέψεις αὐτῆς, αἱ ὁποῖαι νῦν συνεκιντροῦντο εἰς
ἐν σημεῖον: τὴν φεύγουσαν ὥραν.

Ἐπὶ αὐτῇ καὶ ἐκάλυψε παρὰ τὴν μητέρα της
αὐθις, πλησιέστατα πρὸς αὐτήν, ὥσει ἐν αὐτῇ εὗρι-
σκε προστασίαν σώσουσαν αὐτήν. Ἐπὶ αὐτῇ τὸ
παιδικὸν ἔνστικτον, ἡ ἀνάγκη στηρίγματος κατὰ τῆς
ἀδυναμίας, προαπείσσεως κατὰ τοῦ κινδύνου.

Δὲν ἠδύνατο ὅμως νὰ ἐγκαταλείπῃ οὕτως ἑαυτήν·
ἠσθάνετο ὅτι τοιοῦτοτρόπως ἀπέβλαψε πᾶσαν θέλη-
σιν καὶ ἀπεδειλία. Ἐστηρίχθη ἐπὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς
καὶ λαμβάνουσα τὰς χεῖρας αὐτῆς, ἠσπλάστατο αὐτὰς
πολλάκις καὶ ἐπνευλιγμένως, εἶτα δ' ἀμέσως ἀνέ-
στη προσπαθοῦσα νὰ προσλάβῃ ἀδιάφορον ὕψος.

— Θὰ ἐξέλθω, εἶπεν.

— Νὰ ἡ ὥρα!

— Κρυόνω καὶ θὰ ζεσταθῶ περιπατοῦσα.

— Ἐρχομαι λοιπὸν μαζὶ σου.

Ἐν ἡ μήτηρ αὐτῆς τὴν συνάδενε θὰ ἐσώζετο.
Ἦτο τοῦτο ἡ ἐπέμβασις τῆς Θεῆας Προνοίας εἰς ἣν
εἶχε πιστεύσει πρὸ τινων στιγμῶν.

Ἀντέστη ὅμως κατὰ τῆς στιγμικῆς ταύτης ἀδυ-
ναμίας.

— Ἐν ἔλθῃτε μαζὶ μου, δὲν θὰ ἡμπορέσω νὰ
περιπατήσω τόσον γρήγορα. Ἐγὼ θέλω νὰ τρέχω.

— Τότε λοιπὸν πήγαινε νὰ τρέξῃς, πᾶρε ὅμως τὸ
ἐπνωτόριόν σου.

— Βεβαιότατα καὶ θὰ τὸ πᾶρω.

Προῦχώρησε τότε πρὸς τὴν κλίνην ἐφ' ἧς ἐκείνο
ἔκειτο, τότε δὲ ἠδυνήθη νὰ στραφῇ καὶ παρατηρήσῃ
τὴν μητέρα της χωρὶς ἐκείνη νὰ τὴν παρατηρήσῃ.
Ἦτένισε πρὸς αὐτήν διὰ βλέμματος πλήρους οἴκτου,
ἀγάπης, ἀπελπισίας, ὅσον εἶπεν, ἐναπετύπωσε αὐ-
τὴν ἐν τῷ βολβῷ τοῦ ὀρθαλμοῦ.

Διατί νὰ μὴ δυνάται νὰ ἀπαγγείλῃ τοὺς ἐξῆς λό-
γους, οὓς πάντοτε κατέπνιγεν ἐν τῇ καρδίᾳ της;
«Μητέρα, εὐλόγησόν με διότι σὲ ἐγκαταλείπω διὰ
παντός!» ἄλλ' οὕτε νὰ τὴν ἀσπασθῇ ἔτι ἠδύνατο.
Βραδέως προῦχώρησε πρὸς τὴν θύραν, ἐπὶ μίαν στιγ-
μὴν ἔτι εἶχε διατάσει, εἶτα ὅμως ἀποτόμως ἠνοιξεν
αὐτήν καὶ εἶτα τὴν ἐκλείσεν, ἐπὶ τοῦ διαδρόμου ὅμως
οὕσα ἐστράφη καὶ διὰ τῆς χειρὸς ἀπέστειλε τρυφερὸν
καὶ τελευταῖον ἀσπασμὸν εἰς ἐκείνην, ἣν δὲν ἐτόλμη-
σε ν' ἀσπασθῇ.

Κατῆλθε τὴν κλίμακα τοὺς ὀρθαλμούς ἔχουσα τε-
θραμωμένους ἐκ τῶν δακρύων, στηριζομένη ἐπὶ τῆς

κιγκλίδος αὐτῆς ὅπως μὴ καταπέσῃ, ὅταν δὲ ἐξῆλθεν
εἰς τὴν προκυμαίαν ἤρξατο βλίνουσα ταχέως, παρα-
τηροῦσα δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ μετὰ τρόμου ὁμοίου πρὸς
τὸν τρόμον ἐκείνων οἱ ὁποῖοι φοβοῦνται μὴ καταλη-
θῶσιν ἐξαπίνης. Οὐδεὶς ὅμως προσεῖχεν εἰς αὐτήν.

(Μετὰρρασις Α. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ).

(Ἐπεται τὸ τέλος).

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος.

Συνεδρία τῆς 31 μαΐου.

Προεδρεύοντος τοῦ κ. Δ. Μαλιᾶδου, ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπι-
κυρωθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς προτέρας συνεδρίας, ἀνακοινοῦ-
νται περιλήψεις τῆς ἀλληλογραφίας. Ἐπ' αὐτῆς λαμβάνονται αἱ
ἐξῆς, πλὴν ἄλλων, ἀποφάσεις:

α') ὅπως παραχωρηθῶσι τῇ κοινότητι Κερασσύντος τὰ ὑπάρ-
χοντα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου συγγράμματος καὶ οἱ
τόμοι τῆς Ζωγραφείου Βιβλιοθήκης.

β') ὅπως ἀνοιχθῇ ὁ φάκελος τοῦ περιέχοντος τὸ ὄνομα τοῦ
συγγραφέως τοῦ ὑπὸ τὸ ῥητὴν Εὐχὰς γονέων στηρίζου-
σι θεμέλια οἴκου Ρωθινῶνος, ὃς ὑποβλήθῃς τῷ Καραπα-
νεῖφ ἀγῶνι ἔτυχεν ἐπαινοῦ. Δημοσίᾳ δὲ ἀποσφραγισθέντος ὑπὸ
τοῦ προέδρου τοῦ φακέλου, ἀναγινώσκειται ἐπὶ τοῦ δεστίου τὸ
ὄνομα Διονυσίου Κοντογεώργη. Ὁ κ. Κ. Ψωμάδης προσφέρει
πέντε λίρας ὑπὲρ τοῦ Εὐανθιεῖου παρθενωγείου Νικοπό-
λεως, ὃ δὲ Σύλλογος ἐκπράττει αὐτῷ εὐχαριστίας.

Ὁ κ. Πετριδίδης λέγει, ὅτι ἀπαράσκευος ὅλος ὢν κατὰ τὴν
παρελθούσαν συνεδρίαν, ὅτε ἔλαβε τὴν λόγον ἐπὶ τοῦ ἀνα-
γνωσματος τοῦ κ. Παρανίκου, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀναπτύξῃ τὰς
ἐκείνου παρατηρήσεις, ἐφ' ᾧ ἔρχεται σήμερον νὰ πράξῃ τοῦ-
το. Ἐπανέρχεται ἐπὶ τῆς λέξεως οἶκος καὶ λέγει ὅτι αὕτη
ἐκ τῆς ἀρχαίας παρελήφθη, ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐν ᾗ καὶ σημα-
σίαν ἔχει, ἐν ᾗ ἐν τῇ ἑλληνικῇ στερεῖται τοιαύτης. Ἐκ τῆς Beil
σημαινούσης τὸ ποίημα μετενέχθη εἰς τὴν ἑλληνικὴν, οὐδαμῶς
δ' ἀκριβὲς ὅτι Ρωμαῖος ὁ μελωδός, παρ' ᾧ ἀπαντᾷ ἡ λέξις,
ἀνῆκε τῷ Ε' αἰῶνι, διότι ἀνῆκε τῷ Η', ἀκμάσας ἐπὶ Ἀνα-
στασίου τοῦ Β' καὶ οὐχὶ ἐπὶ Ἀναστασίου τοῦ Α', ὡς εἶπεν ὁ κ.
Παρανίκας. Γνωστὸν ὅτι Ἰωσήφ ὁ μελωδὸς ἦν ἀνεψιὸς τοῦ Ρω-
μανοῦ, ἐπομένως δὲν ἠδύνατο ὁ θεὸς νὰ ἀκμάσῃ τρεῖς αἰῶνας
πρὶ τοῦ ἀνεψιοῦ.

Ἀπόντος τοῦ κ. Παρανίκου ἐγκρίνεται ὅπως διαβιβασθῶσιν αὐ-
τῷ αἱ τοῦ κ. Πετριδίδου παρατηρήσεις, ἐν ἀπαντήσῃ, ἐὰν
θέλῃ, εἰς αὐτάς. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ἡ γενικὴ γραμματεία αἰτεῖται
ὅπως ὁ κ. Πετριδίδης καταβῇ ἐγγράφως παρ' αὐτῇ τὰς παρατη-
ρήσεις αὐτοῦ, ἐν ἀκριβέως μεταδοθῶσιν.

Εἶτα ὁ κ. Ἀναστάσιος Χρηστίδης ἀναγινώσκει τὴν πραγμα-
τείαν αὐτοῦ «Περὶ τῆς θεωρίας τῆς γενέσεως».

Τὸ πρόβλημα τῆς τῶν ζωϊκῶν ὄντων ὑπάρξεως ἀπὸ παλαιότα-
των ἡδὴ χρόνων ἐγένετο ὑποκειμένον μελέτης τοῦ ἀνθρωπίνου
πνεύματος, τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρον, ἡ δὲ θεωρία τῆς γενέσεως καὶ
γνώσις τῆς ἐνδομητρίου ἐμβρυακῆς ἀναπτύξεως πάντων καὶ τοῦ

ἀνθρώπου ἰδίᾳ σπουδαιότατον τμήμα τῶν βιολογικῶν ἐπιστημῶν. Καὶ τὸ μὲν ζήτημα τῆς τῶν ὀργανικῶν ὄντων ὑπάρξεως μετὰ τῆς παρούσης αὐτῶν μορφῆς διὰ τῶν ἀρχαίων φυσιολόγων καὶ φιλοσόφων ἀρξάμενον, κατὰ τὸν παρόντα δὲ αἰῶνα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συγκριτικῆς Ζωολογίας καὶ ἄλλων συγγενῶν ἐρευνῶν διὰ τῶν Lamarque, Darwin Haeckel καὶ ἄλλων φυσιοφίλων ἐμβριθῶς μελετηθέν, κατέληξεν εἰς σύστημα γνώσεως βεβαίων, ἀλλὰ καὶ εἰς συμπεράσματα φιλοσοφικὰ παρὰ τισὶ μὲν ὡς τὰ μόνα βέβαια καὶ ἐπιστημονικῶς ἀναντίλεκτα θεωρούμενα, παρὰ τισὶ δὲ ἀβέβαια, συζητήσιμα καὶ εὐεξέλεγκτα· ταῦτα πάντα ἀναγράφονται καὶ ἀναπτύσσονται ἐν τῇ καλουμένῃ Γενικῇ Μορφολογίᾳ. Ἀλλὰ ἐκτὺς μελέτης ταύτης τῆς ἐνοργάνου ὑπάρξεως φυσικῶς καὶ ἀναγκαίως ἐπήγαγεν ἡ θεωρία τῆς γενέσεως, ἥτοι πῶς καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ἄρχεται ἡ ζωὴ, θεωρία ἐπίσης ἀρχαία διὰ τῶν φιλοσόφων καὶ ἱατρῶν ἀρξάμενη καὶ μέχρι σήμερον ἀπασφολοῦσα τὴν ἀνθρώπινον πνεῦμα καὶ 2) ἡ γνώσις τῆς ἐμβρυακῆς ἀναπτύξεως, ἥτοι τῆς ἀπὸ τῆς συλλήψεως τοῦ ἐμβρύου μέχρι τοῦ τελείου ἐνδομητρίου σχηματισμοῦ μορφωτικῆς λειτουργίας, ἥτις εἶνε προτὶν τῶν δύο τελευταίων ἐκατονταετηρίδων. Ἐνταῦθα λέγει ὁ κ. Χρ. Θέλωμι περιορισθῆν εἰδικῶς εἰς τὴν πρώτην, τὴν θεωρίαν τῆς γενέσεως, τῆς ὁποίας περιληπτικὴν μόνον ἐξιστόρησιν ὑποβάλλει ὁ ἀγορητής, ἐφ' ᾧ καὶ διαίρει αὐτὴν εἰς τρεῖς περιόδους, ὧν ἡ μὲν εἶνε ἡ τοῦ Ἰπποκράτους, ἡ δὲ ἡ Ἀριστοτελικὴ καὶ τελευταία ἡ Ἀλεξάνδρινή, ἥτις ἐπεται ἡ τῶν νεωτέρων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀκριβεστέρων ἀνατομικῶν καὶ φυσιολογικῶν γνώσεων. Οὕτως ὁ κ. Χρηστίδης ἀφηγεῖται τὰς κρατησάσας θεωρίας κατὰ πάσας τὰς περιόδους, ἰδίᾳ ἐνδιατρίβει εἰς τὰς τῶν ἀρχαίων ἱατρῶν καὶ φιλοσόφων καὶ μάλιστα τοῦ Ἀριστοτέλους μέχρι Γαληνοῦ, οὗτινος ἡ θεωρία διετηρήθη μέχρι τοῦ ΙΖ' αἰῶνος, ὅτε διὰ τῶν περὶ τὸν Fallopiā ἀνατομικῶν ἀνακαλύψεων τέλεον ἀνετράπη ἡ μετερρουμισθῆ· διότι δι' αὐτῶν ἐξηκριβώθη ἡ σπουδαιότης τῶν ὠθηκῶν καὶ ἡ ἐμβρυολογικὴ σημασία ἐν τῇ περὶ γενέσεως ζητήματι. Ἐκτοσε ἤρξατο ἐπιστημονικὴ μελέτη καὶ ἐρευνα οὐ μόνον περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ἐνδομητρίου ἱστορικῆς οὕτως εἰπεῖν ἐξελέξεως καὶ ἀναπτύξεως τοῦ ἐμβρύου, δειλῶν καὶ ἀμφιγνωμοῦσα τὸ πρῶτον, ἕωσθ' ὑπὸ τῶν κατὰ τὸν ὁσονόπου λήγοντα αἰῶνα μεγαλοφυῶν ἐρευνῶν τῶν C. E. von Baer, C. Fr. Wolf καὶ τῶν περιωνύμων Coste, B. Wagner, Bischoff, A. Kölliker, W. His καὶ ἄλλων πολλῶν σοφῶν, μετὰ μικρῶν ἀμειβομένων, ἐγκύσθη ἡ ἱστορία τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐμβρύου, ἡ ἐν τῇ ἐμβρυολογικῇ ἐπιστήμῃ, τῇ Ἐμβρυολογίᾳ, ἐκτενῶς περιγραφομένη. Μετὰ γενικὰς δὲ παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς θεωρίας τῶν ἀρχαίων, ὁ κ. Χρηστίδης ἐξηγεῖ τὴν βάσιν τῆς θεωρίας τῶν νεωτέρων καὶ τὰς θεωρίας αὐτάς, ἥτοι τὴν τοῦ προσχηματισμοῦ (Profozmatons theorie), τὴν τῶν μορφωτικῶν δυνάμεων, ἣν ἀσπάζεται ὁ Maupertuis, τὴν τῆς μεταβιβάσεως κινήσεως. Λεπτομερέστερον δὲ ἐκτίθησιν ὁ κ. Χρηστίδης τὴν θεωρίαν τοῦ διασῆμου ἐμβρυολόγου W. His, ὅστις ἐπικρίνει πάσας τὰς μέχρι τοῦδε θεωρίας καὶ πειρᾶται τὴν δημιουργίαν ἄλλης ὁλως νέας, ἀποδεγόμενος ὅτι καὶ ἐν τῇ γενέσει ὑπάρχει κίνησις. Ὁποῦδήποτε, λέγει, καὶ ἂν στρέψωμεν τὸ βλέμμα ἡμῶν κίνησιν καὶ μεταβολὴν διακρίνομεν αὐτὴ ἡ ζωὴ τοῦ ατόμου εἶνε κίνησις, ἥτοι κατὰ νόμον τινὰς ἐνδικαστικούς, ἄθροισμα κινήσεων μορφωτικῶν ἐξωτερικευμένων καὶ αἰσθητῶν ἡμῶν ἐν τῇ ἀπτῇ κατὰστάσει τῆς

αὐξήσεως. Ταῦτα ἀναπτύξας ὁ τῆς παρελθούσης δευτέρας ἀγορητῆς ἱατρὸς καὶ μακρυτὴρ καταλήγει διὰ τῶνδε :

« Ἡ ἰδέα τοῦ E. Du Bois-Reymond, ἡ ἐν τῇ περὶ τῶν ὁρίων τῆς γνώσεως τῆς φύσεως συγγράμματι αὐτοῦ διατυπωμένη, ὅτι οὐδέποτε τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα θέλει κατανοῆσαι τὰ ὕψιστα τῆς φύσεως προβλήματα καὶ ὅτι ἐντὸς ὁρίων ὁ ἄνθρωπος εἶνε κύριος καὶ δεσπότης ἐν ταῖς ἐρευναῖς αὐτοῦ, ἐφαρμόζεται καὶ ἐν τῇ προκειμένῳ προβλήματι ».

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀναγνώσεως λαμβάνουσι τὸν λόγον ἐπ' αὐτοῦ οἱ κ. Μ. Αἰθωντόπουλος καὶ Βραχάκης. Εἵτα ὁ κ. πρόεδρος εὐχαριστήσας τῷ ἀγορητῇ καὶ συγχαρεῖς αὐτῷ, λύει τὴν συνεδρίαν.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ.

Ἐλθόμεν καὶ τὸν ἀριθμ. 21 τοῦ 5' τόμου τῆς Ἐπιθεωρήσεως τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν, ἣν κατὰ τριμηνίαν ἐκδίδωσιν ὁ ἐν Παρίσιος πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν ἐν Γαλλίᾳ Σύλλογος. Τὸ τεῦχος τοῦτο, ἐκ σελ. 152 εἰς μέγα ὄγδοον ἀπαρτιζόμενον, οὐκ ὀλίγας ἐνέχει πραγματείας σπουδαίας τε καὶ τὰ μάλιστα ἐνδιαφερούσας ἡμᾶς, καθότι αὗται θέμα ἔχουσι τὴν τε κλασικὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα καὶ τὴν μετέπειτα χριστιανικὴν, πλην μῖς δὲ πᾶσαι ὑπὸ εὐγενῶν φίλων τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν Γάλλων συντεταχμέναι, ὅπερ σαφῶς φανεροῖ ὅτι οὐκ ἐξέλειπον ἀπὸ τῆς Γαλλίας οἱ λάτρεις τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ ὅτι παρίστανται καθ' ἑκάστην καὶ νέοι τοῖς ἐπιφανέσι παλαιμάχοις τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων προστιθέμενοι. Καὶ πρῶτον ἐν τῷ ὑπὸ τοῦς ὀφθαλμοῦς ἡμῶν τεύχει προβάλλεται Ἀθηναίων ψήφισμα τοῦ ἔτους 333, ὑπὸ τοῦ τέως διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς κ. Παύλου Foucart. Τὸ ψήφισμα τοῦτο οὐχὶ τὸ πρῶτον ὑπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ αὐτὸς οὗτος σημειοῦται, δημοσιεύεται, διότι ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ κ. Λεονάρδου ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ ἐφημερίδῃ Ἀθηνῶν τῷ 1889 καὶ ἐν τῷ Corpus inscr. gr. Graec. septentr. 3499. Ὁ κ. Foucart παραθεῖς τὸ κείμενον κατὰ τὸ ἀντίγραφον τοῦ κ. Λεονάρδου, μεταφράζει αὐτὸ γαλλιστὶ καὶ ἐπιτάσσει αὐτῷ πολλὰ σχόλια.

Ἀπὸ τῆς πόλεως δὲ τῆς Παλλάδος μεταφέρει ἡμᾶς τὸ τεῦχος τοῦ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν Συλλόγου εἰς τὴν Κυζικὸν, διότι δευτέρα πραγματεία φέρεται περὶ γνωστῆς ἐπιγραφῆς τῆς Κυζίκου, ὑπὸ Ἀνδρέου Joubin, μετὰ προσθήκης ἐν τῷ τέλει ὑπὸ τοῦ ἀρχισυντάκτου τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος καὶ γνωστοῦ συγγραφέως κ. Th. Reinach. Εἵπομεν τῆς γνωστῆς, οὐ μόνον, διότι, ὡς σημειοῦται ὁ σχολιαστὴς αὐτῆς, ἐδημοσιεύθη πρὸ διετίας ἐν τῷ Athenische Mittheilungen (1891 σελ. 141) κατ' ἀντίγραφον τοῦ κ. Λημνίου (ὅστις ἐν τῇ πραγματείᾳ φέρεται Limneas, διακινδυνεύσας νὰ γέννηται Λιμναῖος)